

Miljö- och Energidepartementet
m.remissvar@regeringskansliet.se

Ina Müller Engelbrektsen
ina.muller.engelbrektsen@regeringskansliet.se

kopia till: Näringsdepartementet
n.registrator@regeringskansliet.se

Remissvar EU-kommissionens meddelande Ren jord åt alla

Trafikverket har beretts möjlighet att yttra sig över EU kommissionens meddelande "En ren jord åt alla - En europeisk strategisk långsiktig vision för en stark, modern, konkurrenskraftig och klimatneutral ekonomi" samt de bakomliggande analyserna som kommissionens meddelande grundas på. Trafikverket väljer, på grund av den mycket korta svarstiden, att enbart lämna synpunkter på de delar av meddelandet och underliggande analysen som direkt har koppling till EU-kommissionens scenarier för transportsektorn och lämnar inga synpunkter på övriga delar.

Sammanfattning

I stora drag håller Trafikverket med i den analys EU-kommissionen gör kopplat till transportsektorns utmaningar och möjligheter fram till år 2050. Meddelandet i sig är en kortfattad sammanfattning vilket självklart innebär innehållsmässiga kompromisser, men i kombination med den bakomliggande analysen ges en bra och nyanserad bild av transportsektorn.

Trafikverket vill dock framhålla de grundläggande skillnader i målbild som finns mellan EU-kommissionens meddelande/underliggande scenarier och Sveriges beslutade klimatmål. Skillnaderna i förutsättningar påverkar även slutsatserna vad gäller hur stora förändringar som måste till för att nå målen. För att nå Sveriges uppsatta mål om fossilfrihet 2045, på ett sätt som är hållbart även i ett globalt perspektiv, krävs sannolikt en större omställning av transportsektorn än den bild som målas upp i EU-kommissionens analys.

Bakomliggande resonemang

Enligt det beslutade klimatpolitiska ramverket ska Sverige inte ha några nettoutsläpp av växthusgaser till 2045. För inrikes transporter (utom inrikes luftfart som ingår i EU:s handelssystem för utsläppsrätter) är delmålet att utsläppen av växthusgaser ska minska med minst 70 procent senast år 2030 jämfört med år 2010. För att nå målet 2045 och bidra till 1,5 graders mål är det avgörande att övriga trafikslag och även utrikes transporter når nollutsläpp senast i mitten av seklet och helst något tidigare. Att minska utsläppen från inrikestransporter med 70 procent är även om man bortser från flyget en mycket stor utmaning. Till 2045 behöver utöver trafiken även utsläppen från infrastrukturen och fordonstillverkningen nå noll ur ett livscykelperspektiv.

Det mål som är centralt i EU-kommissionens scenarier (5 av 8 scenarier utgår från detta) är en 80 % reduktion av växthusgaser till 2040 jämfört med 1990 års nivå på EU-nivå. Reduktionen är inte sektorsspecifik eller landspecifik, och man har i scenarierna utgått från att transportsektorns bidrag inte behöver vara lika stort som andra sektorer. I de 5 scenarier där 80 % reduktion nås på EU-nivå för samtliga sektorer, är minskningen av växthusgaser för transportsektorn (exklusive utrikes sjöfart) endast omkring 61-63 %

jämfört med 1990. Det finns även två scenarier där nettonollutsläpp nås år 2050. I dessa scenarier minskas transportsektorns utsläpp med 89-90 % jämfört med år 1990.

Wilken målbild man har för 2045/2050 får självklart helt avgörande betydelse för hur stora insatser som behövs för transportsektorns omställning, såväl inom energieffektivisering, elektrifiering och användning av förnybar energi som trafikens omfattning. Exempelvis har EU-kommissionen inte räknat med att det behövs någon minskning av det totala transportarbetet för att kunna nå målen, varken i de scenarier som når -80 % eller i de som når nettonollutsläpp. Tvärtom räknar man med ökning av persontransportarbetet i samtliga scenarier med mellan 29-34 % från år 2015 till år 2050 (beroende på scenario).

EU-kommissionens grundläggande målbild är inte lika ambitiös och långtgående jämfört med Sveriges ambitionsnivå inom klimatområdet. Av detta skäl går det heller inte att direkt överföra analys och resultat till svensk nivå.

Beredning av ärendet

I ärendet har generaldirektör Lena Erixon beslutat. Föredragande har varit Helen Lindblom, Miljöenheten. Samråd har skett med måldirektör Sven Hunhammar, Stefan Engdahl chef för Planering, Marie Hagberg Backlund, chef för Transportkvalitet, Malin Kotake t.f. chef för enhet Miljö på Transportkvalitet samt Håkan Johansson, senior sakkunnig klimat.

Lena Erixon

Generaldirektör